

Den første publikumsuksessen - 20 år med teater for barn og unge

Kenneth Dean, Robsrud & DeaN

Forskningsprosjekt VI – Sannheten
Robsrud & DeaN

FOTO: KENNETH DEAN

Jeg skal være ærlig. Jeg – i likhet med mange andre teaterskaperne – startet min karriere med å misbillige – og unngå – teater for barn. Eller «barneteater» som det så fengende heter. For hva er «barneteater»? Er det teater *for* barn, *av* barn, *med* barn – eller bare en umoden og uutviklet form for teater; teater i et barnestadium? Spørsmålet er fremdeles uavklart.

På 1980-tallet, da jeg startet min karriere som instruktør, var teater for barn i Norge et område få seriøse kunstnere beskjeftiget seg med. Og et område som hadde ekstremt lav status i fagmiljøet. «Det er bare barneteater» var en frase som kunne dekke mesteparten av det profesjonelle miljøets forhold til sektoren. Dette er en tankegang man fremdeles slåss med idag, men på 1980-tallet var den gjennomgående. Med noen få og viktige unntak.

Etter ti år med «voksenforestillinger» på mitt eget teater, Teaterverkstedet på Torshov i Oslo, ble jeg plutselig, og litt uventet engasjert, i 1995, av Figurteateret i Nordland (den gang Nordland Dukketeaterverksted) til å ha regi på mitt første stykke for barn – *Dukkenikkernes Den ville Ongen*. Dette var begynnelsen på et langt og godt samarbeid med Figurteateret i Nordland – men også begynnelsen på et engasjement i forhold til barneteater som teaterform.

I løpet av denne produksjonen gikk det opp for meg at voksne mennesker er det for sent å gjøre noe med. De er satte i sine meninger og vil ikke la seg rikke av én enkel teaterforestilling. Så hvis man virkelig *vil* noe med sin «scenekunst» (et begrep jeg med årene, har lært å hate), så er barna de eneste man virkelig kan påvirke.

Med andre ord: Hvis du mener noe med arbeidet ditt, så er teater for barn og ungdom det viktigste du kan gjøre – selv om det innebærer lite faglig «ære».

I takt med at «barneteater» hadde lav status, var muligheten for utsendelse av barne- og ungdomsteater i Norge svært lite utviklet. Det var i dette landskapet Scenekunstbruket oppstod.

I 1996 produserte min gruppe – daværende Kenneth Dean Productions – forestillingen *Gjøglernes Aladdin* i samarbeid med Figurteatret i Nordland. Dette var en stor og krevende forestilling med seks skuespillere, og en scenografi som var over fire meter høy og trengte 8 x 8 meter sceneplass for å spille. For å si det slik: Det var ikke slike krav barneforestillinger dro rundt med den gangen, hvis de skulle overleve utenfor en institusjon.

Men vi var heldige – det forholdsvis nystartede Scenekunstbruket tok tak i forestillingen, og den turnerte Norge i fem år, i nesten samtlige fylker, før den endte opp med en sesong på Den Nationale Scene i Bergen.

Gjøglernes Aladdin spilte over 300 forestillinger; for alt fra seks til 2000 publikummere per forestilling og ble sett av tilsammen 60 000 mennesker – mange av dem barn. Det var unike høye tall den gangen, og den holder seg fortsatt i toppsjiktet på publikumsstatistikken over produksjoner fra en frigruppe, den dag i dag. At vi fikk vist den for så mange og over hele landet, er ene og alene takket være Scenekunstbruket.

Senere har mine forestillinger både fra min egen gruppe Robsrud & DeaN, og fra andre grupper, blitt sendt ut over det ganske land. Slik at jeg med visshet kan gå god for at Scenekunstbruket har gjort det mulig for profesjonelle grupper, som spiller for barn og ungdom, å produsere på et høyt kunstnerisk nivå – og å leve av sin kunst.

Finagel Felespiller
Robsrud & DeaN

FOTO: KENNETH DEAN

Fendelhorgens flokk
Robsrud & DeaN

FOTO: KENNETH DEAN

Gjøglernes Aladdin
Kenneth Dean Productions/Teater X

FOTO: KENNETH DEAN

